

Indland

Vagthavende nyhedschef: Carsten Ellegaard / Printchef: Tejs Dahl Mikkelson - Indland@jp.dk

Skjult kamera i dagtilbud afslører »helt uacceptable« forhold

I en ny TV 2-dokumentar er der filmet med skjult kamera i to daginstitutioner. Afsløringerne vækker opsigt og bekymring hos politikere.

SIMONE SKYUM

simone.b.skyum@jp.dk

Den lille, etårige pige græder uafbrudt i 50 minutter.

Det er en af hendes første dage i vuggestue, og først forsøger pædagogen og pædagogmedhjælperen at trøste hende. Men da hun ikke stopper med at græde, giver de tilsyneladende op.

I stedet får hun at vide, at mor og far ikke er her, og at hun skal tie stille og lade være med at hive i armen.

»Jeg står da ikke og hiver dig i armen,« siger pædagogmedhjælperen og tager selv fat i pigens arm for at demonstrere.

Senere, da der er samling på stuen, og pigen stadig græder, udbryder pædagogmedhjælperen:

»Du er en kæmpe egoist.« Scenen er optaget med skjult kamera og er en del af TV 2's dokumentar "Daginstitutioner bag facaden", som får premiere tirsdag aften.

Her bringer TV 2 optagelser med skjult kamera fra en børnehave og to vuggestuer i Københavns Kommune. Og

det, som linsen fangede, overrasker og chokerer både eksperter og ikke mindst de to forældrepar, der i dokumentaren ser de skjulte optagelser og sidder måbende tilbage, rasende og med tårer i øjnene.

Også Lone Hygum, der er psykolog med speciale i pædagogik, blev berørt, da hun så de mange optagelser igen, fortæller hun.

»Det er forfærdeligt. Jeg var faktisk ved at græde, da jeg så den scene med pigen. Hun reagerer jo på et miljø, der er så utrygt og ubehageligt at være i,« siger hun.

Røde smileys

Et kig på Københavns Kommunes tilsyn viser, at der er konstateret problemer i en lang række daginstitutioner.

I 2017 indførte kommunen et mere omfattende årligt tilsyn, hvor pædagogiske konsulenter som noget nyt skulle ud og overvære institutionernes arbejde i en længere periode.

Konsulenterne gav, hvad der svarer til røde, gule eller grønne smileys, alt efter om institutionen skulle ændre, tilpasse eller fortsætte sin praksis på givne områder.

I alt 22 daginstitutioner i Københavns Kommune fik sidste år en rød smiley på området "social kontakt". Det viser tilsynsrapporterne, som Jyllands-Posten har gennemgået.

Heri beskrives f.eks. »voksne, der kigger ud i luften« og

»fire voksne rundt om barnet, men der er ingen voksne som "ser" barnet«.

Den vuggestue, hvor den lille pige græd i 50 minutter, havde også fået en rød smiley.

Derudover har over 140 københavnske dagtilbud ifølge dokumentaren i 2018 fået gule smileys for "social kontakt". Også her er TV 2 gået ind med skjult kamera i en vuggestue med gul smiley.

Optagelserne viser bl.a. en pige på et år og fire måneder, som får sin finger i klemme i

»

Der hersker en kultur med et totalt forrået børnesyn.

Lone Hygum, psykolog med speciale i pædagogik

en dør. Grædende opsøger hun pædagogmedhjælperen, som er alene på stuen med en håndfuld vuggestuebørn, samtidig med at han skal rydde op efter frokost.

Men han trøster ikke pigen. I stedet påpeger han, at hun jo havde fået at vide, at hun ikke skulle gå over til døren. Selv om hun opsøger ham igen og igen, fortsætter han med bl.a. at tørre bordene af og går lige forbi hende.

»Det giver ikke mening at sige til et barn på hendes alder, da hun ikke har et færdigudviklet sprog,« siger

Lone Hygum og tilføjer:

»Det, der står stærkest tilbage for mig efter at have set optagelserne, er, at der hersker en kultur med et totalt forrået børnesyn. Det bundler ikke i normeringer. Det handler om ledelse og efteruddannelse. Og at der er nogle, der holder fast i, hvordan man ser og taler til børn.«

Mere eller bedre personale?

Optagelserne vækker bekymring blandt børneordførere på Christiansborg. Fra Pernille Bendixen, børneordfører for Dansk Folkeparti, lyder det, at »det gør ondt i hjertet«.

»Jeg er enig med psykologen i, at der er et problem med en kultur. Det får man ikke løst ved at få flere ansatte ind, som bare følger trop. Det er derfor, jeg har den store anke mod minimumsnormeringer,« siger hun med henvisning til debatten om en grænse for, hvor mange børn der må være per voksen i daginstitutioner.

Jacob Mark, børneordfører for SF, er helt uenig. Partiet har minimumsnormeringer som mærkesag, og han mener, at manglende personale er afgørende:

»Der bliver jo netop en forrået kultur af, at der er ikke er voksne nok, og børn og voksne bliver stressede. Det er særgeligt, at det er nået dertil.«

Børne- og ungdomsborgmester Jesper Christensen (S), som har det øverste ansvar

for de københavnske daginstitutioner, erkender, at situationerne fra det skjulte kamera er »helt uacceptable«.

»Jeg ser nogle medarbejdere, som slet ikke er deres opgave voksne. Det er ikke er godt nok,« siger han.

Han påpeger, at han omvendt er glad for, at tilsynet allerede havde konstateret, at der var problemer i institutionerne.

»Og det har vi handlet på,« siger han og fortæller, at kommunen bl.a. har afskediget en leder i den ene daginstitution - uafhængigt af optagelserne.

Desuden er der i begyndelsen af året indført pædagogiske handleplaner for institutioner med problemer, påpeger han.

En psykolog, som har set optagelserne, mener, det skyldes en kultur med et forrået børnesyn. Hvordan vil du tage ansvar for det?

»Jeg er enig med psykologen i, at nogle af disse steder har en pædagogisk kultur, som absolut ikke er i orden. Det er der et hav af ting, der desværre kan føre til. Normeringer er rigtig vigtigt, men det er det også med f.eks. ledelse, uddannelsesbaggrund og et fælles blik på, hvad det er, vi er her for. Det vil være forskelligt, hvad der skal til - om det kan klares med kompetenceudvikling, eller om der skal ske decideret udskiftning af personale eller ledelse.«

I dokumentaren, der bliver sendt på TV 2 tirsdag, er der filmet med skjult kamera i to daginstitutioner, hvor tilsynet i Københavns Kommune sidste år konstaterede problemer med den sociale kontakt med børnene. Her ses et screenshot fra en af de skjulte optagelser, som foregår i en børnehave. Foto: Screenshot fra TV 2

De danske børnehavsbørn kunne godt tænke sig, at pædagogerne brugte mere tid på at lege med dem, men generelt føler de sig trygge ved, at de voksne passer godt på dem. Foto: Johan Gadegaard/Ritzau Scanpix

børnepanel svarer, at de voksne i deres børnehav mest laver noget, som ikke har relation til børnene.

Mens hele 29 procent af børnene mener, at pædagogerne bruger størstedelen af deres tid på at gå til møder og snakke.

Oliver på fem år siger: »De snakker og holder øje med os, så vi ikke slår.« og Mathias på fem år supplerer: »Og holder pause. Og går til møde.«

Halvdelen af børnene mener, at pædagogerne bruger størstedelen af tiden på at holde øje med børnene. Deriblandt Ida på fem år.

»De går bare rundt. De skal holde øje med os børn,« siger Ida på fem år, og veninden

Vera på fire år uddyber: »Så venter de på, at nogen falder. Og slår sig.«

Flere af børnene er dog ikke i tvivl om, at pædagogerne er der, hvis det går helt galt.

Vera på fire år siger, at pædagogerne kommer hurtigt, »når vi græder højt.«

Hos BUPL mener man, at børnenes observationer er et klart udtryk for, at pædagogerne har for lidt tid til børnene.

»Lige gyldigt hvordan man vender og drejer det, så er det her jo et udtryk for, at der er for lidt tid. Børnene har brug for mere nærhed, og det kræver, at vi har nogle flere pædagoger ude i børnehaverne. Nærvær kræver tid til at se det enkelte barn i øjnene, og det kan være svært, når normeringerne er, som de er nu,« siger Elisa Rimpler.

Formanden for Børnerådet mener dog ikke, at børnenes svar nødvendigvis kan læses sådan.

»Man kan ikke gå ind og spørge børnene om minimumsnormeringer, og derfor kan vi ikke sige noget om det. Men vi kan se, at børnene efterspørger nærvær, og at børnene gerne vil være mere sammen med dygtige og kompetente voksne,« siger Mette With Hagensen.

Alt imens er Kristina Johansen Forshaw i Sorø i gang med at planlægge den næste demonstration. Et debatmøde kombineret med en demonstration 2. juni under hashtagget »Er der en voksen til stede?«

»Jeg synes, det er vigtigt, at vi ikke bare opbevarer vores børn, men giver dem mulighed for at udvikle sig. Pædagogerne er kanon dygtige - der skal bare nogle flere til.«

Københavnsk pædagog til lille barn: »Du skal tie stille nu! Du er en kæmpe egoist«

Af Pernille Dreyer per@dberlingske.dk

En TV 2-dokumentar søger med skjult kamera at dokumentere kritisable forhold i en række københavnske daginstitutioner. Programmet har fået personalemæssige konsekvenser, skriver Københavns Kommune.

Far!« kalder det lille barn. »Nej, far er på arbejde. Slut!« svarer pædagogen. »Mor,« kalder barnet hjerteruskende. »Nej, mor er på arbejde. Slut!« »Du skal tie stille nu. Du er en kæmpe egoist.«

Følgende ordveksling finder tilsynsladende sted mellem en københavnsk pædagog og et lille barn, fremgår det af en nyligt publiceret TV 2-trailer.

Klipet indgår i den nye TV 2-dokumentar, »Daginstitutioner bag facaden«, som bliver vist på kanalen i dag klokken 20. Dokumentaren er blandt andet baseret på skjulte optagelser fra en række københavnske daginstitutioner, fremgår det.

Dokumentaren søger efter eget udsagn at svare på, hvordan vores børn har det, når mor og far har vinket farvel, og pædagoger overtager omsorgsansvaret.

Programmet bliver sendt midt i en valgkamp og på et tidspunkt, hvor forholdene i landets daginstitutioner i forvejen er til heftig debat. Dokumentaren bliver samtidig vist, fem dage før endnu en HvorErDerEnVoksen-demonstration finder sted.

Dokumentaren var ikke online i går, så Berlingske har ikke haft lejlighed til at se andet og mere end den 40 sekunder lange trailer.

Alligevel vælger vi at omtale pro-

grammet, fordi det af Københavns Kommunes hjemmeside fremgår, at også Børne- og Ungeforvaltningen i København vurderer, at der har været forhold i de pågældende institutioner, som ikke er i overensstemmelse med kommunens krav.

Københavns Kommune skriver blandt andet, at programmet viser klip fra to københavnske institutioner, og at det optagede indhold »har fået personalemæssige konsekvenser«.

Ifølge kommunen er der tale om fem situationer, hvor børn i institutionerne ikke får »den omsorg, støtte og kontakt, som de har behov for, og som vi som kommune har pligt til at give dem«.

»Fuldstændig uacceptabelt,« er den administrerende direktør i forvaltningen, Tobias Børner Stax, i en pressemeddelelse fra kommunen citeret for at sige:

»Det må ikke ske, og vi har allerede draget de personalemæssige konsekvenser, der var behov for,« lyder det endvidere.

Københavns Kommune kritiserer imidlertid den journalistiske metode, som er benyttet for at få optagelserne i hus. Blandt andet, at en pædagoguddannet journalist har ladet sig ansætte i de pågældende institutioner med henblik på at filme med skjult kamera for at afdekke forholdene.

Det fremgår endvidere af kommunens hjemmeside, at Børne- og Ungeforvaltningen hvert år foretager et pædagogisk tilsyn i alle kommunens mere end 400 institutioner. Dette tilsyn resulterede ifølge kommunen i, at den ene af de to pågældende institutioner fik en ny pædagogisk leder, inden kommunen blev bekendt med TV 2s optagelser.

Vurderingen i de nuværende tilsyn er, at mere end 20 københavnske institutioner har behov for en ny eller ændret indsats.

Ifølge Københavns Kommunes børneborgmester, Jesper Christensen (S), har nogle af kommunens institutioner været for langsomme til at rette op.

»Gennemgangen af tilsynsrapporterne med beskrivelserne af den pædagogiske kvalitet i institutionerne viser desværre, at nogle institutioner er alt for dårlige til at følge tilsynets anbefalinger. Og tilsynet har i disse tilfælde været for langsomme til at reagere på institutionernes manglende handlinger for at genoprette den pædagogiske kvalitet. Det skal vi have strammet op på hurtigst muligt,« siger han ifølge pressemeddelelsen.

BAG OM HISTORIEN

Artiklen tager udgangspunkt i en undersøgelse foretaget af Børnerådet, som er et politisk uafhængigt råd.

Undersøgelsen er lavet på baggrund af kvantitative interviews med 1.278 børnehavsbørn og 34 kvalitative interviews samt deltagende observation i en børnehave i september og oktober 2018.

Vi har præsenteret undersøgelsens resultater for BUPLs formand, Elisa Rimpler, og demonstrant og mor til to børn Kristina Johansen Forshaw.

»Det må ikke ske, og vi har allerede draget de personalemæssige konsekvenser, der var behov for.«

TOBIAS BØRNER STAX,
ADMINISTRERENDE DIREKTØR
I FORVALTNINGEN